

جمعه 5 دی 1399-9 جمادی الاول 1442-25 دسامبر 2020

زادروز رودکی از نخستین شاعران پارسی‌گوی (239ش)

زاده رودکی، از نخستین شاعران پارسی‌گوی (239ش) ابو عبد الله جعفر بن محمد بن حکیم بن عبد الرحمن بن آدم رودکی زاده اواسط قرن سوم هجری قمری از شاعران ایرانی دوره سامانی در سده چهارم هجری قمری است. او استاد شاعران آغاز قرن چهارم هجری قمری ایران است. رودکی به روایتی از کودکی نابینا بوده است و به روایتی بعدها کور شد. او در روستایی به نام بَئَج رودک (پنجکنت در تاجیکستان امروزی) در ناحیه رودک در نزدیکی نخشب و سمرقند به دنیا آمد. رودکی را نخستین شاعر بزرگ پارسی‌گوی و پدر شعر پارسی می‌دانند که به این خاطر است که تا پیش از وی کسی دیوان شعر نداشته است و این از نوشته‌های ایرانی عربی نویسنده عصر رودکی- ابوحاتم رازی مسجل می‌گردد. به عنوان پدر شعر کلاسیک فارسی رودکی از جایگاه ممتازی در جهان برخوردار است. اشعار غنایی و تعلیمی وی راه را بر بزرگان زیادی باز کرده است و از این رو همواره آیین‌های پاسداشت مختلفی برای این شاعر پارسی‌زبان برگزار می‌شود. در یکی از آیین‌ها که در سال ۲۰۰۸ به میزبانی سازمان ملل متحد برگزار شد بان کی مون دبیرکل سازمان ملل متحد درباره شاعری رودکی در حضور جمع کثیری از سرشناسان علمی فرهنگی جهان، نمایندگان یونسکو و سفیران کشورهای مختلف گفت: «اشعار رودکی می‌تواند مبنای اتحاد جهانی قرار بگیرد چرا که رودکی شاعر خوبی‌ها و عدالت بود». یونسکو هر ساله از کشورهای عضو خود درخواست می‌کند تا بر هر مناسبتی نام بزرگان فرهنگ و ادب خود را ارائه دهند تا جهت بزرگداشت و برگزاری کنگره‌های مربوطه اقدام بعمل آید. همچنین در آذر ماه سال ۱۳۸۷ هجری شمسی، سازمان میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی با همکاری بنیاد فرهنگی رودکی و یونسکو، آیین بزرگداشتی برای رودکی در تهران با حضور شرکت کنندگان داخلی و خارجی ترتیب داده شد. بیشتر شرکت کنندگان خارجی از کشورهای هندوستان، افغانستان، تاجیکستان، فرانسه، ازبکستان، قرقیزستان و قزاقستان بودند. در سال ۱۹۵۵ میلادی دولت جمهوری تاجیکستان به مناسبت هزار و صدمین سالگرد تولد رودکی مراسمی در این زمینه برپا نمود. از میان بزرگترین رودکی پژوهان می‌توان به براگینسکی، سیمنوف، صدرالدین عینی، سعید نفیسی، محمدعلی فروغی، محمد شکوروف و ریچارد فرای اشاره نمود. شهادت شمس‌الدین محمد بن حامد مکی عاملی "معروف به "شهید اول" (786 ق) ابو عبد الله شمس‌الدین محمد بن حامد بن احمد مکی عاملی، معروف به "شهید اول"، در سال 734 ق در یکی از روستاهای جبل عامل در لبنان به دنیا آمد. اجداد شمس‌الدین تا چندین پشت از علما و فقها بوده و فرزندان این خاندان از دانشمندان و اهل کمال و معرفت می‌باشند. شمس‌الدین در محضر عالمان بزرگوار همچون فخرالمحققین، سید عمید الدین و سید ضیاء الدین به مدارج بالایی علمی دست یافت و از آن پس به تدریس و تألیف مشغول شد. شهید اول از افراد زیادی اجازه‌ی روایت گرفته و خود نیز شاگردان متعددی را پرورش داده است. اختصار الجعفر، الباقیات الصالحات، الثمعة الدمشقیة و المزار ... از جمله تالیفات وی می‌باشند. سرانجام این عالم ربانی و نویسنده rlm& در 9 جمادی الاول 786 ق بر اثر پرونده سازی حسودان و پس از تحمل يك سال حبس به دار آویخته شد و به بدن مبارکش اهانت نموده و آن را سنگسار کردند.

تولد صد الدین شمس‌الدین محمد بن گ rlm& متفک بن گ rlm& اسلام، معروف به ملاصدرا (980 ق)، صدرالدین شیرازی مشهور به ملاصدرا و صدرالمتهلین در نهم جمادی الاول سال 980 ق در شیراز به دنیا آمد. سنگ بنای علمی و اخلاقی ملاصدرا در محضر درس شیخ بهایی بنا نهاده شد و سپس در جرگه rlm& ی درس حکیم الهی، میرداماد، کسب فیض کرد. وی پس از رسیدن به مقام والای علمی، بر مسند تدریس تکیه زد و به تدوین حکمت متعالیه پرداخت. ملاصدرا با ترکیب فلسفه rlm& ی مشاء و اشراق، حکمت متعالیه را بنیان نهاد و تأثیری شگرف بر فلسفه rlm& ی اسلامی گذاشت به طوری که این تأثیر، بسیار وسیع و غیرقابل انکار است. صدرالمتهلین به عنوان بزرگ rlm& ترین فیلسوف اسلامی در حالی که در يك دست، قلم تفسیر سوره rlm& ی بقره و در دست دیگرش برگه rlm& های شرح کتاب الحجّه rlm& ی اصول کافی بود، در سال 1050 ق در 70 سالگی در بصره دار فانی را وداع گفت و در همان شهر مدفون گشت.

آغاز مبارزات زیدیه در آوریل سال 737 میلادی (و به نوشته برخی از مورخان؛ 12 آوریل آن سال) زید ابن علی ابن حسین در کوفه پرچم مبارزه با خلافت امویان را برافراشت. مبارزات زید که پیروان او به شیعه زیدیه معروفند 2 سال طول کشید و در سال 739 میلادی به دست یوسف ابن عمر ثقفی از امرای امویان به شهادت رسید. در پی این رویداد، جمعی از پیروان غیرایرانی زید به یمن نقل مکان کردند و این سرزمین از آن پس پایگاه شیعه زیدیه شده است.

تأسیس "کمپانی هند شرقی فرانسه" در هندوستان (1665م) کمپانی هند شرقی فرانسه در زمان سلطنت لویی چهاردهم، برای رقابت سیاسی، اقتصادی و استعماری با دولت بریتانیا در هندوستان تأسیس شد. اگرچه این شرکت در 25 دسامبر 1665م شکل گرفت اما از سال 1719م در هندوستان مستقر گردید. دولت انگلیس نیز 66 سال قبل از تأسیس کمپانی فرانسه، کمپانی تجاری هند شرقی خود را

ایجاد کرده بود. از نتایج تأسیس کمپانی هند شرقی، انجام فعالیت‌های استعماری دولت‌های انگلیس و فرانسه در شبه قاره هند و سرزمین‌های مجاور آن بود که تا مدت‌ها، از طریق این کمپانی‌ها انجام می‌شد، هر چند که کمپانی فرانسوی در مقایسه با کمپانی انگلیسی هند شرقی به موفقیت دست نیافت. این شرکت به علت مشکلات مالی در سال 1769 م منحل گردید.